WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (czwarta izba w składzie powiększonym) z dnia 6 kwietnia 2006 r. *

W sprawie T-17/03

Spółka Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH, z siedzibą w Gotha (Niemcy), reprezentowana przez adwokata M. Matzata,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez V. Kreuschitza i V. Di Bucciego, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2003/194/WE z dnia 30 października 2002 r. dotyczącej pomocy państwa przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec spółce Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH (Dz.U. 2003, L 77, str. 41),

* Język postępowania: niemiecki.

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(czwarta izba w składzie powiększonym),

w składzie: H. Legal, prezes, P. Lindh, P. Mengozzi, I. Wiszniewska-Białecka i V. Vadapalas, sędziowie,

sekretarz: K. Andová, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 stycznia 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Artykuł 87 WE stanowi:

„1. Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

[...]

3. Za zgodną ze wspólnym rynkiem może zostać uznana:

[...]

c) pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem;

[...]".

2 Zgodnie z art. 88 WE:

„[...]

2. Jeśli Komisja stwierdzi, po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, że pomoc przyznana przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu artykułu 87 lub że pomoc ta jest nadużywana, decyduje o zniesieniu lub zmianie tej pomocy przez dane państwo w terminie, który ona określa.

[...]".

3 Zgodnie z pkt 2.4 wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz wspomagania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przeżywających trudności w brzmieniu obowiązującym w czasie właściwym dla stanu faktycznego sprawy (Dz.U. 1994, C 368, str. 12) (zwanych dalej wytycznymi):

„Artykuł [87] ust. 2 i 3 traktatu przewidują możliwość odstępstwa w odniesieniu do pomocy objętej zakresem stosowania art. [87] ust. 1.

[...]

Komisja stoi na stanowisku, że pomoc na rzecz wspomagania i restrukturyzacji może przyczynić się do rozwoju działalności gospodarczej bez wywierania wpływu na wymianę handlową wbrew interesom Wspólnoty, jeśli spełnione są warunki określone w pkt 3 i zezwala na tę pomoc na tych warunkach [...]".

4 Punkt 3.2.2 wytycznych stanowi:

„Z zastrzeżeniem przywołanych dalej przepisów szczególnych dotyczących stref objętych pomocą oraz małych i średnich przedsiębiorstw w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy przez Komisję plan restrukturyzacji musi spełniać wszystkie następujące warunki ogólne:

[...]

C. Pomoc proporcjonalna do kosztów i korzyści z restrukturyzacji

Kwota i intensywność pomocy powinna być ograniczona do ścisłego koniecznego minimum pozwalającego na restrukturyzację i pozostawać w odpowiedniej proporcji do spodziewanych korzyści ze wspólnotowego punktu widzenia. Z tych względów beneficjent pomocy powinien zasadniczo uczestniczyć w znaczącym stopniu w planie restrukturyzacji przy użyciu środków własnych lub środków uzyskanych na warunkach rynkowych. W celu ograniczenia zakłóceń konkurencji należy zapobiegać sytuacji, w której pomoc zostanie przyznana w formie pozwalającej przedsiębiorstwu na dysponowanie nadwyżkami środków, które mogłoby ono przeznaczyć na działalność agresywną mogącą spowodować zakłócenia na rynku i która nie byłaby związana z procesem restrukturyzacji. Pomoc nie powinna ponadto służyć finansowaniu nowych inwestycji, które nie są konieczne dla restrukturyzacji. Pomoc przeznaczona na restrukturyzację finansową nie powinna ograniczać w sposób nadmierny obciążeń finansowych przedsiębiorstwa.

[...]".

Okoliczności powstania sporu

5 W 1994 r. dawne przedsiębiorstwo państwowe Gothaer Fahrzeugwerke GmbH (zwane dalej „GFW") zostało w celu prywatyzacji przekazane, wraz z innymi ośmioma wschodnioniemieckimi spółkami, grupie kierowanej przez Lintra Beteiligungholding GmbH. Ponieważ prywatyzacja nie powiodła się, w 1996 r. kontrolę nad GFW przejął organ państwowy Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben, w celu przygotowania jej do powtórnej sprzedaży.

6 Stwierdziwszy, że sprzedaż GFW nie jest możliwa, organ ten zdecydował o wydzieleniu aktywów tej spółki. Operacja ta przebiegła według procedury, której etapy zostały opisane w pkt 7–9 poniżej.

7 Zawartą w dniu 3 września 1997 r. umową GFW nabyła całość udziałów w spółce Widahvogel Vermögensverwaltung (zwanej dalej „Widahvogel"), której dyrektorem był Josef Koch, za cenę 54 000 marek niemieckich (DEM).

8 Zawartą w dniu 10 września 1997 r. umową aktywa i zamówienia związane z działalnością GFW w dziedzinie produkcji pojazdów GFW zostały przeniesione na Widahvogel. Zawartą w tym samym dniu umową całość udziałów w GFW została przeniesiona na spółki: Weißstorch GmbH (30% akcji), która została następnie przekształcona w Josef Koch GmbH, oraz Schmitz-Anhänger Einkaufs- und Beteiligungs Gesellschaft GmbH & Co. KG (70% akcji), której udziałowcem była Schmitz Cargobull AG. Inwestorzy zapłacili za aktywa cenę 1 DEM. J. Koch został ponadto mianowany jedynym kierownikiem Widahvogel, która została następnie przemianowana na Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH (zwaną dalej „spółką Schmitz-Gotha" lub „skarżącą").

9 W dniu 9 października 1997 r. skarżąca nabyła za kwotę 3 700 000 DEM całość udziałów jednego z jej dostawców, Trailer System Engineering (zwanej dalej „TSE"), spółki stworzonej i kierowanej przez większościowego udziałowca J. Kocha.

10 Republika Federalna Niemiec zgłosiła Komisji stosowane od stycznia 1997 r. środki pomocowe przeznaczone na restrukturyzację spółki Schmitz-Gotha pismem z dnia 18 maja 1998 r. (zwanym dalej zgłoszeniem z dnia 18 maja 1998 r.)

11 Pismami z dnia 12 czerwca 1998 r., 21 grudnia 1999 r. i 17 maja 2000 r. Komisja zażądała od władz niemieckich informacji dodatkowych. Te ostatnie odpowiedziały pismami z dnia 15 października 1998 r., 21 lipca 1999 r., 27 kwietnia 2000 r., 1 grudnia 2000 r. i 8 stycznia 2001 r.

12 Pismem z dnia 23 maja 2001 r. Komisja poinformowała Republikę Federalną Niemiec o swej decyzji o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 88 ust. 2 WE (Dz.U. C 211, str. 15). W ramach tego postępowania Komisja przeanalizowała, w oparciu o wytyczne, środki zastosowane na rzecz spółki Schmitz-Gotha jako nową pomoc, przyznaną bez uprzedniego zgłoszenia jej Komisji.

13 W decyzji tej Komisja dała w szczególności wyraz swym wątpliwościom w kwestii proporcjonalności rozpatrywanej pomocy, w kontekście warunku ustanowionego w pkt 3.2.2 C wytycznych. Komisja między innymi uznała, że na podstawie posiadanych przez nią informacji nie jest ona w stanie dokonać oceny, czy odkupienie TSE było konieczne do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha. Wezwała ona zatem władze niemieckie do udzielenia jej wszelkich informacji dotyczących przejęcia przez spółkę Schmitz-Gotha udziałów w TSE oraz w szczególności tego, czy dokonanie tej transakcji było konieczne do restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Komisja wezwała ponadto Republikę Federalną Niemiec do przekazania jej pisma z dnia 23 maja 2001 r. beneficjentowi pomocy i podkreśliła fakt, że podjęła ona decyzję na podstawie posiadanych informacji.

14 Komisja otrzymała uwagi Republiki Federalnej Niemiec w pismach z dnia 10 sierpnia i 14 grudnia 2001 r. Natomiast swych uwag nie przedstawiła żadna z zainteresowanych stron.

15 Pismem z dnia 4 marca 2002 r. Komisja ponownie zażądała od władz niemieckich wykazania, że przejęcie TSE było konieczne do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha.

16 Komisja otrzymała uwagi Republiki Federalnej Niemiec w pismach z dnia 16 maja, 28 maja i 3 lipca 2002 r.

17 Na zakończenie tego postępowania Komisja wydała decyzję 2003/194/WE z dnia 30 października 2002 r. dotyczącą pomocy państwa przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na rzecz spółki Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH (Dz.U. 2003, L 77, str. 41, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"). Przypomniała ona, że zgodnie z pkt 3.2.2 C wytycznych, kryterium proporcjonalności pomocy wymaga ograniczenia jej do ścisłego koniecznego minimum pozwalającego na restrukturyzację, w celu zminimalizowania skutków polegających na zakłóceniu konkurencji. Wyjaśniła ona ponadto, że pomoc nie może służyć beneficjentowi do finansowania nowych inwestycji, które nie są konieczne dla restrukturyzacji. W niniejszym przypadku, zdaniem Komisji, sfinansowane ze środków pomocowych odkupienie TSE powinno zostać uznane za nową inwestycję, a władze niemieckie nie wykazały, że ta nowa inwestycja była konieczna do dokonania restrukturyzacji. Z tego względu Komisja uznała, że pomoc nie spełnia warunków określonych w wytycznych i jest zatem niezgodna ze wspólnym rynkiem. Jednak zgodnie z zaskarżoną decyzją, w ramach ceny kupna TSE jedynie kwota 2 200 000 DEM nie została ograniczona ścisłego koniecznego minimum pozwalającego na restrukturyzację spółki Schmitz-Gotha, ze względu na to, że zapłata pozostałej kwoty w wysokości 1 500 000 DEM, była uzależniona od warunków, których spełnienie było w chwili nabycia TSE niepewne. Zgodnie zatem z art. 1 zaskarżonej decyzji pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem do kwoty 2 200 000 DEM (1 120 000 EUR). Na podstawie art. 2 zaskarżonej decyzji Republika Federalna Niemiec jest zobowiązana do zażądania od spółki Schmitz-Gotha zwrotu tej właśnie kwoty.

Postępowanie i żądania stron

18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 stycznia 2003 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

19 Sąd (czwarta izba w składzie powiększonym), w oparciu o sprawozdanie sędziego sprawozdawcy, zdecydował o rozpoczęciu procedury ustnej.

20 Strony przedstawiły swoje wystąpienia oraz odpowiedzi na pytania Sądu na rozprawie, która odbyła się w dniu w dniu 12 stycznia 2006 r.

21 Sąd uwzględnił w protokole z rozprawy okoliczność, że nazwa TSE, której poufny charakter został zachowany w zaskarżonej decyzji i sprawozdaniu na rozprawę, może, dla celów procedury ustnej oraz wydania wyroku, zostać pozbawiona takiego charakteru.

22 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— tytułem żądania głównego — stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— tytułem żądania ewentualnego — stwierdzenie nieważności decyzji w zakresie, w jakim nakazuje ona zwrot zbyt wygórowanej kwoty pomocy;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

23 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi jako bezzasadnej;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

24 Skarżąca opiera swoją skargę na trzech zarzutach. Zarzut pierwszy został oparty na błędzie w ocenie przez Komisję konieczności przyznania środków, których zwrotu zażądała. Podstawą zarzutu drugiego został jest nadużycie władzy podczas wydawania zaskarżonej decyzji. Swym trzecim zarzutem, podniesionym tytułem ewentualnym, skarżąca zarzuca Komisji popełnienie błędu dotyczącego kwoty podlegającej zwrotowi pomocy.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na błędzie w ocenie konieczności udzielenia pomocy

Argumenty uczestników

25 Skarżąca podważa dokonaną przez Komisję ocenę, według której sporna pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem do wysokości części kwoty wykorzystanej na nabycie TSE (2 200 000 DEM), ze względu na niespełnienie przez nią określonych w wytycznych warunków.

26 W pierwszej kolejności skarżąca zarzuca, że przejęcie udziałów w TSE stanowiło od początku ważną i integralną część projektu restrukturyzacji oraz że Komisja była o tym poinformowana.

27 W tym względzie podważa ona stwierdzenie Komisji, zgodnie z którym projekt restrukturyzacji przewidywał odzyskanie przez spółkę Schmitz-Gotha rentowności bez nabywania TSE w ciągu czterech lat, przy czym to odkupienie było korzystne dla restrukturyzacji co najwyżej w ten sposób, że przyczyniało się do skrócenia jej okresu do jednego roku. Skarżąca twierdzi bowiem, że w przedstawionym przez nią władzom niemieckim projekcie tego przedsięwzięcia z dnia 2 września 1997 r. oraz takich jego załącznikach, jak „Plan rozwoju — straty i zyski", plan finansowy, plan rozwoju aktywów trwałych spółki Schmitz-Gotha, całość prognoz dotyczących restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha została oparta na połączeniu się tej ostatniej z TSE. Skarżąca podkreśla ponadto, że wyżej wymieniony „Plan rozwoju — straty i zyski" został przesłany Komisji jako załącznik do zgłoszenia z dnia 18 maja 1998 r. Zauważa ona także, że inwestorzy byli gotowi do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha jedynie na przewidzianych w projekcie tego przedsięwzięcia warunkach, do których należało także przejęcie TSE.

28 Skarżąca dodaje, że istnieją rozbieżności w przedstawionym przez Komisję stanowisku w przedmiocie jej wiedzy o tożsamości inwestorów. Zauważa ona, że w swych pismach Komisja zaprzecza, jakoby wiedziała ona o tym, iż J. Koch był jednym ze wspólników TSE, choć szczegółowe informacje dotyczące tej osoby zostały jej przekazane przed wydaniem zaskarżonej decyzji. W tym względzie skarżąca powołuje się na zgłoszenie z dnia 18 maja 1998 r. oraz na skierowane do Komisji pisma z dnia 16 maja i 3 lipca 2002 r. Przypomina ona ponadto, że w zaskarżonej decyzji sama Komisja stwierdziła, że J. Koch jest wspólnikiem TSE.

29 Po drugie, skarżąca twierdzi, że Komisja w motywie 64 zaskarżonej decyzji błędnie stwierdziła, iż przejęcie TSE nie było konieczne do dokonania restrukturyzacji. Skarżąca zarzuca Komisji popełnienie oczywistego błędu w ocenie, ponieważ przy dokonywaniu proporcjonalności pomocy nie wzięła ona pod uwagę istotnych okoliczności, o których wiedziała.

30 Skarżąca twierdzi, że aby zapewnić powodzenie restrukturyzacji, spółka Schmitz-Gotha musiała rozwijać własne produkty, aby uniezależnić się od wewnętrznych zamówień grupy i stać się konkurencyjną na rynku. Przejęcie TSE umożliwiłoby zaś skarżącej bezpośrednie przyswojenie know-how koniecznego do rozwoju jej własnych produktów, ponieważ wspólnicy TSE przejęli po pierwsze zarząd spółki Schmitz-Gotha, a po drugie — jej dział odpowiedzialny za produkcję i rozwój. Skarżąca podważa zatem twierdzenie Komisji, zgodnie z którym jedynym powodem nabycia TSE było obniżenie kosztów produkcji w spółce Schmitz-Gotha.

31 Skarżąca dodaje, że jedynie przejęcie TSE mogło zapewnić bezpośrednie przyswojenie know-how koniecznego do restrukturyzacji. Jako dowód na poparcie swej tezy podnosi zawyżone koszty złożonej przez TSE oferty-planu rozwoju know-how przez usługodawców zewnętrznych.

32 Odnosząc się do dołączonych do załącznika do skargi informacji, które przedstawiają w postaci tabeli rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha, który to rozwój zawdzięcza ona sprzedaży swych produktów przedsiębiorstwom trzecim (dokument zatytułowany „Rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha"), skarżąca twierdzi, że znaczący rozwój jej obrotów unaocznia wpływ, jaki na powodzenie restrukturyzacji miało dokonane dzięki przejęciu TSE bezpośrednie przyswojenie niezależnego działu rozwoju.

33 Skarżąca twierdzi także, że Komisja na podstawie posiadanych informacji była w stanie dokonać oceny konieczności przejęcia TSE do dokonania restrukturyzacji, a zatem — stwierdzić zgodność pomocy z kryterium „ścisłego koniecznego minimum" w rozumieniu pkt 3.2.2 C wytycznych. Zdaniem skarżącej wynika to w szczególności z pisma władz niemieckich z dnia 3 lipca 2002 r., zgodnie z którym udział dostaw w kosztach produkcji spółki Schmitz-Gotha zmalał, i tylko przejęcie TSE umożliwiło zaradzenie przez tę spółkę jej brakowi know-how.

34 Komisja w pierwszej kolejności przypomina, że przy analizie zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem z punktu widzenia art. 87 ust. 3 WE dysponuje ona szerokim zakresem swobodnego uznania. Komisja twierdzi, że podniesione przez skarżącą argumenty nie dowodzą popełnienia w niniejszym przypadku oczywistego błędu w ocenie i dodaje, że skarżąca usiłuje zastąpić swoim stanowiskiem stanowisko zajęte przez Komisję.

35 Po drugie, Komisja podkreśla, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału oraz przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] traktatu WE (Dz.U. L 83, str. 1) ma ona prawo zakończyć procedurę i wydać decyzję na podstawie posiadanych dowodów, jeśli państwo członkowskie, pomimo skierowanego doń nakazu, nie udzieli zażądanych przez nią informacji.

36 W tym względzie Komisja podkreśla, że skarżąca opiera swe twierdzenie o rzekomej konieczności przejęcia TSE, które umożliwiło powodzenie restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha, przede wszystkim na informacjach, którymi nie dysponowała ona w chwili wydawania zaskarżonej decyzji i które z tego względu nie mogą zostać uwzględnione przez Sąd.

37 Komisja wyjaśnia, że pomimo skierowanego do Republiki Federalnej Niemiec nakazu udzielenia informacji dotyczących tożsamości właścicieli TSE oraz konieczności rozpatrywanej inwestycji, który to nakaz został zawarty w decyzji o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia, oraz pomimo skierowanego do władz niemieckich pisma z dnia 4 marca 2002 r., przed wydaniem zaskarżonej decyzji załączone do skargi umowy w przedmiocie nabycia TSE nie zostały podane do jej wiadomości. Dotyczy to także projektu przedsięwzięcia i sporządzonej przez TSE oferty-planu rozwoju know-how skarżącej, które zostały załączone do skargi, oraz zawartych w samej skardze szczegółowych informacji w tym względzie. Ponadto zdaniem Komisji nigdy nie twierdziła ona, że nie zna wspólnika J. Kocha. Podkreśla ona jednak, że w informacjach dostarczonych przez władze niemieckie w trakcie procedury administracyjnej, J. Koch był przedstawiany raczej ubocznie, jako wspólnik TSE. Komisja twierdzi również, że nigdy nie została poinformowana o tożsamości innych wspólników TSE.

38 Komisja stoi na stanowisku, że na podstawie posiadanych przez nią w momencie wydawania zaskarżonej decyzji informacji była ona jedynie w stanie dokonać oceny użyteczności przejęcia TSE, lecz że nie wykazano w żaden sposób konieczności dokonania tej sfinansowanej ze spornych środków pomocowych inwestycji. Jej zdaniem, informacje dotyczące przejęcia TSE, zawarte w pismach z dnia 10 sierpnia 2001 r., 16 maja, 28 maja i 3 lipca 2002 r. i załączone do odpowiedzi na skargę, nie pozwalają na dojście do wniosku, że ta inwestycja stanowiła niezbędną część restrukturyzacji w rozumieniu wytycznych.

39 Komisja twierdzi także, że według posiadanych przez nią informacji przejęcie TSE było uzasadnione przede wszystkim obniżeniem kosztów spowodowanym wyeliminowaniem pośredniego dostawcy oraz odpowiedniej marży zysku, podczas gdy aspekt ten został potraktowany w skardze jako względny. Komisja podkreśla, iż nawet przy założeniu, że z informacji tych wynika, że nabycie TSE umożliwiło ponadto uzyskanie technicznego know-how służącego rozwojowi nowych typów produktów, twierdzenie to ani nie zostało uzasadnione, ani opatrzone wyjaśnieniem. Komisja stawia zarzut, że konieczność przejęcia TSE w celu uzyskania know-how koniecznego do restrukturyzacji została przedstawiona i uzasadniona w szczegółowy sposób przez spółkę Schmitz-Gotha dopiero w skardze. Komisja zaznacza, że

w trakcie całej procedury administracyjnej władze niemieckie nie wyjaśniły, dlaczego ta transakcja była konieczna, aby zostały spełnione warunki zakwalifikowania jej jako pomocy na rzecz restrukturyzacji.

40 Po trzecie, Komisja jest zdania, że cele tej inwestycji, czyli obniżenie kosztów produkcji i uzyskanie know-how koniecznego do rozwoju nowych produktów, mogły zostać osiągnięte niezależnie od nabycia TSE, ze względu na fakt, że dyrektor spółki Schmitz-Gotha był także dyrektorem i większościowym udziałowcem TSE, a zatem mógłby on zapoczątkować pomiędzy tymi dwoma przedsiębiorstwami współpracę na specjalnych warunkach.

Ocena Sądu

— Uwagi wstępne

41 Przy stosowaniu art. 87 ust. 3 WE Komisji przysługuje szeroki zakres swobodnego uznania, który wiąże się ze złożoną oceną gospodarczą i społeczną, która musi być dokonana w kontekście wspólnotowym. Sprawowana przez sąd kontrola wykorzystania tego zakresu uznania ogranicza się do weryfikacji, czy przestrzegane były reguły proceduralne oraz zasady dotyczące obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia uprawnień (zob. wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-372/97 Włochy przeciwko Komisji, Rec. str. I-3679, pkt 83 i przywołane tam orzecznictwo).

42 Komisja może ponadto ustanowić dla siebie wytyczne korzystania z zakresu swobodnego uznania poprzez akty takie jak rozpatrywane wytyczne, w zakresie

w jakim określają one orientacyjne cechy kierunku, w jakim powinna podążać ta instytucja, i o ile nie odbiegają one od postanowień traktatowych (wyrok Sądu z dnia 30 kwietnia 1998 r. w sprawie T-214/95 Vlaamse Gewest przeciwko Komisji, Rec. str. II-717, pkt 79). Takie środki dają wyraz woli do podania przez Komisję do wiadomości publicznej orientacyjnych cech kierunku, w jakim zamierza ona podążać, które stanowią podstawę wydawanych przez nią w poszczególnych dziedzinach decyzji indywidualnych (wyrok Sądu z dnia 7 czerwca 2001 r. w sprawie T-187/99 Agrana Zucker und Stärke przeciwko Komisji, Rec. str. II-1587, pkt 56).

43 Aby projekt pomocy w celu restrukturyzacji przedsiębiorstw przeżywających trudności mógł zostać uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) WE, powinien on być powiązany z planem restrukturyzacji mającym na celu ograniczenie prowadzonej działalności lub zmianę jej profilu (wyroki Trybunału z dnia 14 września 1994 r. w sprawach połączonych od C-278/92 do C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. str. I-4103, pkt 67, oraz z dnia 22 marca 2001 r. w sprawie C-17/99 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-2481, pkt 45).

44 Wyjaśniający ten wymóg pkt 3.2.2 wytycznych podkreśla między innymi, że plan restrukturyzacji musi spełniać trzy warunki. Po pierwsze, koniecznym jest, aby umożliwiał on korzystającym zeń przedsiębiorstwom powrót do rentowności w rozsądnym terminie i na postawie realistycznych założeń (pkt 3.2.2 A), po drugie, aby zapobiegał on nieuzasadnionym zakłóceniom konkurencji (pkt 3.2.2 B) oraz po trzecie, aby została zachowana równowaga pomiędzy korzyściami wynikłymi z restrukturyzacji oraz jej kosztami (pkt 3.2.2 C).

45 Ponieważ warunki te są kumulatywne, dla uznania przez Komisję projektu pomocy w celu restrukturyzacji za niezgodną ze wspólnym rynkiem wystarczy, aby tylko jeden z nich nie został spełniony (wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 2005 r. w sprawie T-171/02 Regione autonoma della Sardegna przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-2123, pkt 128; zob. także podobnie ww. wyrok w sprawie Francja przeciwko Komisji, pkt 49 i 50).

46 W niniejszym przypadku zaskarżonej decyzja została wydana na podstawie wytycznych, a konkretnie — ich pkt 3.2.2 C.

47 Z przepisu tego wynika, że rozpatrywana pomoc winna stanowić ścisłe minimum konieczne do przywrócenia rentowności jej beneficjenta, co oznacza, iż nie tylko powinna ona odpowiadać zamierzonemu celowi, którym jest restrukturyzacja rozpatrywanego przedsiębiorstwa, lecz także być do tego celu proporcjonalna, co polega na tym, że kwoty pomocy wychodzące poza to, co jest ściśle niezbędne do przywrócenia rentowności beneficjenta, nie mogą co do zasady zostać zakwalifikowane na podstawie wytycznych jako dopuszczalna pomoc.

48 Należy ponadto przypomnieć, że dla uczynienia zadość obowiązkowi współpracy z Komisją to na państwie członkowskim, którego pomoc dotyczy, ciąży obowiązek przedstawienia wszystkich dowodów, które mogłyby tej instytucji pozwolić na ustalenie, że spełnione zostały wszystkie warunki niezbędne do zastosowania odstępstwa, o które się to państwo zwraca (zob. ww. wyrok w sprawie Regione autonoma della Sardegna przeciwko Komisji, pkt 129 i przywołane tam orzecznictwo).

49 W kontekście tych właśnie rozważań należy przeprowadzić analizę zaskarżonej decyzji, w zakresie w jakim jest ona, zdaniem skarżącej, obarczona oczywistym błędem w ocenie.

— W przedmiocie zarzucanego przez skarżącą oczywistego błędu w ocenie

50 W motywach 62–64 zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła, co następuje:

„(62) [...] Jeden z inwestorów [w spółkę Schmitz-Gotha], J. Koch, był także założycielem i wspólnikiem zarządzającym TSE, a także przyszłym kierownikiem

obu firm. Komisja przypomina, że pomimo nakazu udzielenia informacji, Niemcy nie podały do wiadomości ani faktu istnienia umowy kupna, ani bardziej szczegółowych informacji na piśmie w przedmiocie elementów składających się pierwotnie na kapitał TSE. Z tego względu, biorąc pod uwagę inne okoliczności oraz podane ustnie informacje, Komisja nie może wykluczyć, że przed odkupieniem J. Koch lub jego rodzina posiadali, pośrednio lub bezpośrednio, znaczną część kapitału TSE. Niemcy oświadczyły, że spółka Schmitz-Gotha nie była w stanie produkować części, które kupowała u TSE, że nie była ona ponadto w stanie dokonać znacznej poprawy warunków sprzedaży oraz że główny cel odkupienia polegał zatem na obniżeniu kosztów produkcji. Komisja nie może wykluczyć, że poprzez odkupienie TSE znaczna kwota, która powinna była zostać przeznaczona na finansowanie restrukturyzacji, została w rzeczywistości zapłacona jednemu z nowych inwestorów. Odkupienie TSE nie było w każdym razie konieczne, aby zapewnić dobrą współpracę z TSE. Ponieważ J. Koch był założycielem oraz wspólnikiem zarządzającym TSE, a następnie został kierownikiem spółki Schmitz-Gotha, wydaje się mało prawdopodobnym, by umowa kupna z TSE nie została zawarta na najlepszych możliwych warunkach. Ponadto zdolne do konkurowania przedsiębiorstwo powinno być co do zasady w stanie finansować swoje dostawy po cenach rynkowych, bez jednoczesnego popadania w problemy finansowe.

(63) Z informacji podanych do wiadomości przez Niemcy wynika, że odkupienie TSE było inwestycją użyteczną dla przedsiębiorstwa, ponieważ umożliwiło znaczne obniżenie kosztów, które z kolei przyczyniło się do skrócenia o jeden rok okresu restrukturyzacji. Nie musi to jednak oznaczać, że inwestycja ta była konieczna do dokonania restrukturyzacji. Co do zasady, jeśli przedsiębiorstwo otrzymuje pomoc w celu sfinansowania swej restrukturyzacji, niedopuszczalne są inwestycje, które zwiększają jego zdolności gospodarcze, ponieważ zawsze obniżają one jednocześnie zdolność beneficjenta pomocy do finansowania restrukturyzacji z własnych zasobów. Jedynie w przypadku, gdy w braku inwestycji powodzenie restrukturyzacji może zostać zagrożone lub w niespodziewany sposób opóźnione, inwestycja ta może zostać uznana za konieczną dla restrukturyzacji, ponieważ cel pomocy ogranicza się do przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa w rozsądnym terminie. Inwestycje, które wychodzą poza to, co jest konieczne do przywrócenia rentowności w rozsądnym terminie, muszą wykorzystywać środki finansowe, które powinny byłyby zostać przeznaczone na pokrycie rzeczywiście koniecznych kosztów restrukturyzacji i obniżyłyby w ten sposób kwotę pomocy koniecznej do dokonania restrukturyzacji. Wynika z tego, że inwestycje, które nie są konieczne do dokonania

restrukturyzacji, prowadzą do takiej intensywności pomocy, która wychodzi poza ścisłe minimum konieczne, zgodnie z kryterium proporcjonalności, do dokonania restrukturyzacji.

(64) Obniżenie kosztów dostaw nie może samo z siebie uzasadnić tego, że odkupienie TSE było konieczne do dokonania restrukturyzacji. Komisja twierdzi ponadto, że Niemcy nigdy nie zasygnalizowały, że bez tego odkupienia powodzenie restrukturyzacji zostałoby zagrożone lub w niespodziewany sposób opóźnione. Nie biorąc zaś nawet pod uwagę odkupienia TSE, pierwotny plan przewidywał osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego w ciągu czterech lat gospodarczych. Zgodnie z najbardziej aktualnymi informacjami, okres restrukturyzacji uległby wskutek odkupienia skróceniu o jeden rok. Cztery lata na osiągnięcie progu rentowności nie mogą jednak zostać uznane za nierozsądny okres na dokonanie restrukturyzacji. Przeciwnie, już pierwotny plan przewidywał względnie szybki powrót do rentowności. Należy zatem stwierdzić, że nawet bez odkupienia TSE restrukturyzacja mogłaby zostać dokonana w rozsądnym terminie, a zatem to nabycie nie było koniecznym warunkiem powodzenia restrukturyzacji. Komisja jest zatem zdania, że odkupienie TSE nie było zatem niezbędne, aby osiągnąć ustalone w planie cele. Wynika z tego, że przeznaczone na to nabycie środki powinny były zostać wykorzystane do finansowania restrukturyzacji, aby obniżyć kwotę pomocy koniecznej do jej dokonania" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].

51 Na poparcie pierwszego zarzutu skarżąca po pierwsze podnosi, że co do zasady zaskarżona decyzja została oparta na błędnym założeniu faktycznym, zgodnie z którym przejęcie TSE umożliwiłoby jedynie skrócenie okresu restrukturyzacji o jeden rok. Na poparcie swej tezy skarżąca przywołuje projekt tego przedsięwzięcia oraz załączniki do niego, takie jak „Plan rozwoju — straty i zyski", plan finansowy, plan rozwoju aktywów trwałych spółki Schmitz-Goth, które zostały przedstawione władzom niemieckim i zawarte w załączniku do skargi. Skarżąca twierdzi ponadto, że twierdzenia Komisji dotyczące posiadanych przez nią informacji w przedmiocie tożsamości akcjonariuszy TSE są sprzeczne. Twierdzenia swe skarżąca opiera na zgłoszeniu z dnia 18 maja 1998 r., a także na treści skierowanych do Komisji pism z dnia 16 maja i 3 czerwca 2002 r., które zostały załączone do pism stron.

52 Nie można przychylić się do tej argumentacji.

53 Tytułem wstępu stwierdzić należy, że w momencie wydania zaskarżonej decyzji Komisja nie dysponowała projektem przedsięwzięcia, na który powołuje się skarżąca, z wyjątkiem wchodzącego w jego skład „Planu rozwoju — straty i zyski", który został załączony do zgłoszenia z dnia 18 maja 1998 r.

54 Należy zaś przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem, zgodność z prawem aktu wspólnotowego winna być oceniona z uwzględnieniem okoliczności faktycznych i prawnych mających miejsce w dacie, w której akt został wydany. W szczególności dokonane przez Komisję oceny winny być zbadane tylko w odniesieniu do tych dowodów, którymi dysponowała ona w momencie ich dokonywania (wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 1986 r. w sprawie 234/84 Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. I-2263, pkt 16; wyroki Sądu z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawach połączonych T-371/94 i T-394/94 British Airways i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-2405, pkt 81; z dnia 6 października 1999 r. w sprawie T-123/97 Salomon przeciwko Komisji, Rec. str. II-2925, pkt 48, oraz z dnia 14 maja 2002 r. w sprawie T-126/99 Graphischer Maschinenbau przeciwko Komisji, Rec. str. II-2427, pkt 33). Skarżąca nie może zatem w celu podważenia zgodności z prawem zaskarżonej decyzji podnosić dowodów, o których Komisja w trakcie procedury administracyjnej nie wiedziała (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 31). Ma to także zastosowanie do sytuacji, gdy jak w niniejszym przypadku, skarżąca nie uczestniczyła w procedurze administracyjnej, chociaż w trakcie tej procedury była ona wymieniana jako beneficjent rozpatrywanej pomocy, a Komisja zażądała od władz niemieckich i ewentualnych zainteresowanych stron przedstawienia dowodu konieczności odkupienia przedsiębiorstwa TSE (zobacz podobnie wyrok Sądu z dnia 11 maja 2005 r. w sprawach połączonych T-111/01 i T-133/01 Saxonia Edelmetalle przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-1579, pkt 67–70). Skoro bowiem Komisja dała zainteresowanym możliwość użytecznego przedstawienia ich stanowiska, nie można zarzucać jej nieuwzględnienia ewentualnych okoliczności faktycznych, które nie zostały — choć mogłyby zostać — przedstawione w trakcie procedury administracyjnej, uwzględniając fakt, że Komisja nie była zobowiązana do badania z urzędu i na podstawie przypuszczeń, jakie okoliczności mogły zostać jej przedstawione (zob. podobnie wyroki Sądu z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie T-109/01 Fleuren Compost przeciwko Komisji, Rec. str. II-127, pkt 48 i 49). Skarżąca nie może zatem opierać swego zarzutu na dołączonym do załącznika do skargi projekcie przedsiębiorstwa.

55 Po dokonaniu tego wyjaśnienia należy stwierdzić, że choć TSE została dwukrotnie wspomniana w zgłoszeniu z dnia 18 maja 1998 r., wzmianki te miały charakter wyraźnie uboczny w stosunku do informacji o restrukturyzacji skarżącej i nie wskazywały na to, iż odkupienie TSE miało zostać sfinansowane poprzez zgłoszone środki pomocowe. Wskazano natomiast, że J. Koch jest tak dyrektorem, jak i założycielem TSE. Ponadto dokument ten, w części poświęconej produkcji spółki Schmitz-Gotha, wyjaśniał, że „produkcja pojazdów będzie zresztą zorganizowana w szczególnie racjonalny sposób dzięki nabyciu dostawcy TSE oraz oddzieleniu jednostki produkcji [pojazdów] od jednostki montażu wstępnego" oraz że „wspólnicy nowego przedsiębiorstwa wnoszą know-how w dziedzinie produkcji i »reengineeringu«". Zapytana o to w szczególny sposób na rozprawie, skarżąca nie zdołała wyjaśnić przyczyny, dla której pomimo swego argumentu, że nabycie TSE było konieczne do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha, w zgłoszeniu z dnia 18 maja 1998 r. znalazły się jedynie te dwie uboczne wzmianki. Zresztą z użytych w tym zgłoszeniu i wykorzystanych ponownie w decyzji o wszczęciu postępowania sformułowań wynika, że rozpoczęta w 1997 r. restrukturyzacja spółki Schmitz-Gotha powinna była się zakończyć w trakcie 2000 r. Sąd, tak jak Komisja w zaskarżonej decyzji, jest zdania, że ta informacja wydaje się być całkiem niezależna od faktu odkupienia TSE przez spółkę Schmitz-Gotha.

56 W odniesieniu do części zarzutu dotyczącej rzekomej sprzeczności w zajętym przez Komisję stanowisku w przedmiocie jej wiedzy o tożsamości J. Kocha należy stwierdzić, że tak jak zostało to wskazane w motywie 62 zaskarżonej decyzji, Komisja wiedziała o osobistych powiązaniach J. Kocha z TSE. Nie ulega oczywiście wątpliwości, że w swych pismach Komisja różnicowała stopień swej wiedzy o tych powiązaniach. W każdym jednak przypadku te poczynione w toku postępowania uwagi nie mogą mieć w tym względzie wpływu na treść i zgodność zaskarżonej decyzji z prawem. Zastrzeżenia skarżącej w tym względzie są zatem niecelne.

57 Po drugie, opierając się na licznych załączonych do skargi dokumentach, czyli dwóch umowach z dnia 9 października 1997 r., projekcie przedsięwzięcia, zgłoszeniu z dnia 18 maja 1998 r., dokumencie zatytułowanym „Rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha", złożonej przez TSE ofercie-planu rozwoju know-how przez usługodawców zewnętrznych, a także pismach załączonych do odpowiedzi na skargę i skierowanych

przez Republikę Federalną Niemiec do Komisji w dniach 10 sierpnia 2001 r., 16 maja, 28 maja i 3 lipca 2002 r., skarżąca co do zasady twierdzi, że sfinansowane ze spornej pomocy przejęcie TSE odpowiadało kryterium „ścisłego koniecznego minimum", ponieważ integracja tej ostatniej ze spółką Schmitz-Gotha była nieodzowna, aby umożliwić jej rozwój własnych produktów, a zatem — przeobrażenie się w niezależny i konkurujący na rynku podmiot. Skarżąca twierdzi, że Komisja ograniczyła się w swej ocenie do stwierdzenia, że skutki odkupienia TSE przez spółkę Schmitz-Gotha polegają tylko na obniżeniu kosztów produkcji i nie wzięła w żaden sposób pod uwagę bezpośredniego przyswojenia know-how, które, zdaniem skarżącej, mogło zostać dokonane jedynie w drodze tego przejęcia.

58 Także ta argumentacja nie może się utrzymać.

59 W pierwszej kolejności — jak zostało to stwierdzone w pkt 54 powyżej w odniesieniu do projektu przedsięwzięcia, który przedstawiony po raz pierwszy w toku postępowania, nie może zostać przez Sąd uwzględniony przy dokonywaniu analizy legalności zaskarżonej decyzji — nie można uwzględnić dwóch umów z dnia 9 października 1997 r. oraz złożonej przez TSE oferty-planu rozwoju know-how przez usługodawców zewnętrznych, ponieważ nie ulega wątpliwości, że te dokumenty nie zostały przed wydaniem zaskarżonej decyzji podane do wiadomości Komisji.

60 Wynika z tego, że zarzut, iż Komisja w motywach 62–64 zaskarżonej decyzji popełniła oczywisty błąd w ocenie, winien zostać przeanalizowany przy uwzględnieniu jedynie tych dokumentów, którymi Komisja dysponowała w chwili wydania tej decyzji, czyli zgłoszenia z dnia 18 maja 1998 r. (obejmującego dołączony doń „Plan rozwoju — straty i zyski" spółki Schmitz-Gotha), dokumentu zatytułowanego „Rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha", a także skierowanych przez Republikę Federalną Niemiec do Komisji pism z dnia 10 sierpnia 2001 r. oraz z dnia 16 maja, 28 maja i 3 lipca 2002 r.

61 Następnie w odniesieniu do tych dokumentów należy przypomnieć, że w zgłoszeniu z dnia 18 maja 1998 r. Republika Federalna Niemiec zauważyła, po pierwsze, że produkcja pojazdów w obrębie spółki Schmitz-Gotha została zorganizowana w szczególnie racjonalny sposób dzięki nabyciu dostawcy TSE oraz oddzieleniu jednostki produkcji [pojazdów] od jednostki montażu wstępnego oraz z drugiej strony, że wspólnicy nowego przedsiębiorstwa wnieśli know-how w dziedzinie produkcji i „reengineeringu".

62 W piśmie z dnia 10 sierpnia 2001 r. władze niemieckie wyjaśniły dwojakie następstwa odkupienia TSE. Po pierwsze, odkupienie to umożliwiło „obniżenie kosztów produkcji dzięki pozbyciu się pośredniego dostawcy oraz osiąganej przezeń marży zysku". Po drugie, władze te potwierdziły, że odkupienie to prowadziło do „uzyskania technicznego know-how [...], które [umożliwiło], powiązanie produkcji w ścisłym słowa znaczeniu z technicznymi możliwościami rozwoju w celu osiągnięcia konkurencyjności".

63 Ponadto w piśmie z dnia 16 maja 2002 r. w kwestii interesu w odkupieniu TSE władze niemieckie podkreśliły, że „nabycie TSE było dla spółki Schmitz-Gotha wysoce interesujące z punktu widzenia kosztów". Ponadto w odniesieniu do know-how władze te ponownie potwierdziły, że „spółka Schmitz-Gotha nie miała żadnej innej możliwości uzyskania rozwiniętej przez TSE technologii wytwarzania komponentów. Samodzielne opracowanie komponentów oraz technologii ich wytwarzania na potrzeby własnej produkcji przedsiębiorstwa kosztowałoby zbyt wiele czasu i środków finansowych, aby zachować rentowność spółki Schmitz-Gotha, tym bardziej że ta ostatnia nie dysponowała niemal żadnym know-how w tej dziedzinie".

64 W piśmie z dnia 28 maja 2002 r. Republika Federalna Niemiec stwierdziła także że konieczność odkupienia TSE, po pierwsze, polegała na konieczności uzyskania zaawansowanych technologicznie i jakościowo komponentów motoryzacyjnych, których „spółka Schmitz-Gotha nie mogła [...] nabyć w ilości wystarczającej, aby skorzystać z warunków cenowych koniecznych do obniżenia kosztów, które to obniżenie umożliwiłoby prowadzenie bardziej konkurencyjnej polityki cenowej"

oraz, po drugie, miała za podstawę okoliczność, że „spółka Schmitz-Gotha nie miała żadnej innej możliwości uzyskania rozwiniętej przez TSE technologii wytwarzania komponentów".

65 W przypomnianym po raz wtóry przez skarżącą na rozprawie piśmie z dnia 3 lipca 2002 r. Republika Federalna Niemiec uzupełniła podane powyżej informacje. Wyjaśniła ona, że dzięki przejęciu TSE udział dostaw w kosztach spółki Schmitz-Gotha uległ zmniejszeniu, że odkupienie to przyniosło w okresie 1998–2000 oszczędności wynoszące niemal 5 000 000 DEM, a spółka Schmitz-Gotha osiągnęła rentowność na rok przed zamierzonym końcem restrukturyzacji. Władze niemieckie doszły w szczególności do wniosku, że nabycie TSE było niezbędne do obniżenia ponoszonych przez skarżącą kosztów dostaw, że tylko przejęcie TSE dało spółce Schmitz-Gotha możliwość zaradzenia brakowi know-how, a także że spółka Schmitz-Gotha nie była w stanie wynegocjować upustów cenowych porównywalnych do tych, które były udzielane innym przedsiębiorstwom.

66 Załączony do skargi dokument zatytułowany „Rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha" przedstawia w formie tabeli obroty osiągnięte przez spółkę Schmitz-Gotha, które zawdzięcza ona dokonanej w latach 1997–2000 sprzedaży przedsiębiorstwom trzecim.

67 Z całości tych pism wynika, że władze niemieckie, po pierwsze, przede wszystkim podkreśliły oszczędności w kosztach produkcji, jakie poprzez wyeliminowanie pośrednictwa dostawcy pociągnęło za sobą dla spółki Schmitz-Gotha nabycie TSE, oraz po drugie, zaznaczyły, iż dzięki tej transakcji skarżąca zyskała know-how konieczne do rozwoju jej produktów.

68 W odniesieniu do pierwszego wyjaśnienia Sąd jest zdania, że — tak jak słusznie wskazała Komisja — takie oszczędności w kosztach produkcji nie dowodzą, iż

restrukturyzacja spółki Schmitz-Gotha w początkowo ustalonych terminach nie powiodłaby się, gdyby nie miało miejsca nabycie TSE, czyli gdyby miały miejsce mniej kosztowne dla państwa inwestycje. W szczególności podkreślana w wyżej wymienionym piśmie z dnia 3 lipca 2002 r. i przywoływana przez skarżącą okoliczność, że spółka Schmitz-Gotha mogła osiągnąć te oszczędności w latach 1998–2002, czyli po udzieleniu spornej pomocy, nie stanowi dowodu na to, iż odkupienie TSE przez skarżącą było ściśle konieczne do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha, a zatem, iż transakcja ta mogła być finansowana dzięki pomocy państwa.

69 W odniesieniu do przyswojenia know-how TSE przez skarżącą w ramach prowadzonej przez nią działalności z wyżej wymienionych pism wynika, że władze niemieckie ograniczyły się do zaznaczenia konieczności odkupienia TSE, nie wyjaśniając jednak przyczyn, dla których przejęcie TSE było ściśle konieczne do osiągnięcia takiego rezultatu, zgodnie z pkt 3.2.2 C wytycznych. Władzom niemieckim nie udało się bowiem wyjaśnić, dlaczego finansowanie całości nabycia TSE było środkiem najbardziej korzystnym ekonomicznie w kategoriach wykorzystania środków publicznych na nabycie know-how koniecznego do rozwoju komponentów motoryzacyjnych spółki Schmitz-Gotha.

70 Nie ulega wątpliwości, że jak sugeruje skarżąca, w zaskarżonej decyzji Komisja dokonuje w sposób pobieżny analizy argumentu władz niemieckich, zgodnie z którym nabycie TSE było konieczne, aby umożliwić spółce Schmitz-Gotha uzyskanie know-how dotyczącego rozwoju komponentów motoryzacyjnych.

71 Jednak — poza tym że ta kwestia nie jest wchodzi w zakres analizy rzekomego błędu w ocenie, lecz w zakres analizy ewentualnego braku uzasadnienia — należy przypomnieć, że w motywie 62 zaskarżonej decyzji Komisja podkreśliła, iż co do zasady odkupienie TSE nie było konieczne do zapewnienia dobrej współpracy z tym

przedsiębiorstwem, między innymi ze względu na to, że J. Koch, jako kierownik tak spółki Schmitz-Gotha, jak i TSE, oraz większościowy udziałowiec tej ostatniej, mógłby prawdopodobnie uzyskać od TSE najbardziej korzystne warunki zakupu.

72 Nie można ponadto zgodzić się z twierdzeniem skarżącej, zgodnie z którym nie była ona w stanie uzyskać koniecznego know-how poprzez usługi świadczone przez podmioty zewnętrzne, a to ze względu na nadmierny koszt tych usług, co ma wynikać ze złożonej przez TSE w dniu 17 sierpnia 1997 r. i załączonej do skargi oferty-planu rozwoju know-how przez usługodawców zewnętrznych.

73 Należy bowiem przypomnieć, że Sąd w ramach kontroli legalności zaskarżonej decyzji nie może uwzględnić tego załączonego do skargi dokumentu (zob. pkt 59 powyżej). Ponadto nawet przy założeniu, że dokument ten może zostać uwzględniony, sam w sobie nie wystarcza on jednak do wykazania, iż całość nabycia TSE była ściśle konieczna, aby umożliwić skarżącej uzyskanie know-how koniecznego do dokonania jej restrukturyzacji w rozumieniu pkt 3.2.2 C wytycznych.

74 Wreszcie choć bezspornym jest, że z również załączonego do skargi dokumentu zatytułowanego „Rozwój obrotów spółki Schmitz-Gotha" wynika, że w okresie 1997–2000 obroty te znacząco wzrosły, to sam ten dokument jednak nie dowodzi ani istnienia związku pomiędzy tym wzrostem a nabyciem TSE, ani tym bardziej konieczności nabycia TSE do dokonania restrukturyzacji skarżącej w rozumieniu pkt 3.2.2 C wytycznych. Wynika z tego, że nawet brak dokonania przez Komisję w zaskarżonej decyzji analizy tego dokumentu nie powoduje obarczenia tej decyzji oczywistym błędem w ocenie.

75 Dodatkowo Sąd wskazuje, że w żadnym ze wskazanych wyżej dokumentów, którymi Komisja dysponowała podczas wydawania zaskarżonej decyzji, władze niemieckie nigdy nie opisały dokładnie charakteru know-how, z którego dzięki nabyciu TSE mogła korzystać spółka Schmitz-Gotha.

76 Wynika z tego, że na podstawie informacji, które Komisja posiadała w chwili wydawania zaskarżonej decyzji, skarżąca nie zdołała wykazać, iż ta decyzja, w zakresie w jakim uznała ona, że władze niemieckie nie przedstawiły dowodu, iż odkupienie TSE było konieczne do dokonania restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha w rozumieniu pkt 3.2.2 C wytycznych, była dotknięta oczywistym błędem w ocenie.

77 Pierwszy zarzut należy zatem oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na nadużyciu władzy

Argumenty stron

78 Zdaniem skarżącej zaskarżona decyzja została wydana z nadużyciem władzy, ze względu na to, że wydając tę decyzję, Komisja oparła się na subiektywnych względach.

79 Konkretnie skarżąca stoi na stanowisku, że zaskarżona decyzja została wydana w celu ukarania za rzekome wzbogacenie się J. Kocha, który miał działać na swoją własną korzyść, wykorzystując środki publiczne na zakup przedsiębiorstwa, którego był już właścicielem. Skarżąca twierdzi, że wydając zaskarżoną decyzję, Komisja nie uwzględniła okoliczności faktycznych dotyczących konieczności przejęcia TSE do osiągnięcia powodzenia restrukturyzacji spółki Schmitz-Gotha.

80 Komisja odpiera, że ten argument jest bezzasadny.

Ocena Sądu

81 Według orzecznictwa wydanie decyzji stanowi nadużycie władzy, jedynie jeśli na podstawie obiektywnych, właściwych i zgodnych przesłanek okazuje się, że została wydana dla osiągnięcia innych celów niż te, na które się powołano (wyroki Sądu z dnia 23 października 1990 r. w sprawie T-46/89 Pitrone przeciwko Komisji, Rec. str. II-577, pkt 71, oraz z dnia 6 marca 2002 r. w sprawach połączonych T-92/00 i T-103/00 Diputación Foral de Álava i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-1385, pkt 84).

82 Należy zaś stwierdzić, że skarżąca nie opiera swego zarzutu na jakiejkolwiek obiektywnej podstawie pozwalającej dojść do wniosku, że w rzeczywistości wydając zaskarżoną decyzję, Komisja dążyła do celu, którym było ukaranie za rzekome wzbogacenie się dyrektora spółki Schmitz-Gotha.

83 Nie ulega wątpliwości, że w motywie 62 zaskarżonej decyzji Komisja przypomniała o szczególnych cechach rozpatrywanej transakcji, podnosząc co do zasady, że J. Koch, jako udziałowiec skarżącej i jej jedyny dyrektor, sprzedał jej przedsiębior-

stwo, którym kierował i którego był już właścicielem, oraz że doprowadził on do zapłacenia sobie ceny sprzedaży, uiszczonej przez Republikę Federalną Niemiec dzięki udzieleniu spornej pomocy.

84 Jednak, tak jak zostało to wyjaśnione powyżej, w ramach dokonywania oceny pierwszego podniesionego przez skarżącą zarzutu z motywów 63 i 64 zaskarżonej decyzji jasno wynika, że Komisja, stwierdzając, iż określone w pkt 3.2.2 C wytycznych warunki nie zostały w niniejszym przypadku spełnione, oparła się na obiektywnych dowodach.

85 Należy zatem oddalić drugi podniesiony przez skarżącą zarzut.

W przedmiocie podniesionego tytułem ewentualnym zarzutu trzeciego, opartego na popełnionym przez Komisję błędzie w przedmiocie kwoty mającej zostać zwróconą pomocy

Argumenty stron

86 W opinii skarżącej, choć Sąd powinien uznać odkupienie TSE za niezgodne ze wspólnym rynkiem, przedmiotem zwrotu winna stać się jedynie kwota 1 500 000 DEM. Skarżąca twierdzi, że wynosząca około 700 000 DEM część ceny zakupu nie została wydana w sposób sprzeczny z zasadami dotyczącymi pomocy państwa, biorąc pod uwagę brak ryzyka poniesienia straty. Dotyczy to jej zdaniem w szczególności objętych księgowością spółki Schmitz-Gotha aktywów, takich jak kapitał oraz skumulowana nadwyżka roczna, które pozostawały do jej dyspozycji i z których mogła ona w każdym momencie skorzystać.

87 Komisja wnosi o oddalenie żądań skarżącej.

Ocena Sądu

88 Jak podkreślono powyżej, podstawą oceny zgodności spornej pomocy ze wspólnym rynkiem jest ewentualna konieczność tej pomocy do dokonania restrukturyzacji rozpatrywanego przedsiębiorstwa. Wbrew temu, co twierdzi skarżąca, ryzyko, jakie pociąga za sobą rozpatrywana inwestycja, stanowi problem niezwiązany z tą kwestią. Okoliczność, że dzięki tej pomocy sfinansowano inwestycję, która nie była obciążona ryzykiem, jest więc pozbawiona dla niniejszej sprawy znaczenia.

89 Należy ponadto przypomnieć, że zgodnie z pkt 3.2.2 C wytycznych „[w] celu ograniczenia zakłóceń konkurencji należy zapobiegać sytuacji, w której pomoc zostanie przyznana w formie pozwalającej przedsiębiorstwu na dysponowanie nadwyżkami środków, które mogłoby ono przeznaczyć na działalność agresywną mogącą spowodować zakłócenia na rynku i niezwiązanej z procesem restrukturyzacji". Zaś w okolicznościach takich jak zaistniałe w niniejszym przypadku jakikolwiek częściowy zwrot pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem pociągnąłby za sobą ryzyko dysponowania przez spółkę Schmitz-Gotha nadwyżkami środków w rozumieniu pkt 3.2.2 C wytycznych. Komisja słusznie zatem w art. 2 zaskarżonej decyzji żąda zwrotu kwoty 2 200 000 DEM.

90 Tym samym oddalona zostaje trzecia część zarzutu, jak również skarga w całości.

W przedmiocie kosztów

91 Zgodnie z § 87 ust. 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy obciążyć ją kosztami.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Skarżąca zostaje obciążona kosztami postępowania.

Legal Lindh Mengozzi

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 6 kwietnia 2006 r.

Sekretarz Prezes

E. Coulon H. Legal